

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเจริญ ภัคดีชานกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๒๕/๒๕๕๒

วันที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคหก หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคหก บัญญัติว่า “ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือของคณะกรรมการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ตรวจสอบการเสนอขอตั้งงบประมาณ และการใช้งบประมาณรายจ่ายของฝ่ายบริหารเข้าไปมีผลประโยชน์หรือมีส่วนได้เสียในการขอและการใช้งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินร่วมกับฝ่ายบริหารด้วย เพราะหากมีการกระทำเช่นนั้นขึ้น ย่อมจะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถตรวจสอบการใช้งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินได้ตามหน้าที่ตามหลักการแบ่งแยกและดุลคานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

อย่างไรก็ตาม ข้อห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคหกนี้ มิได้ห้ามการพิจารณาคำขอแปรญัตติของฝ่ายบริหารที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอต่อคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาแต่อย่างใด คงห้ามมิให้ฝ่ายนิติบัญญัติโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือ

กรรมการของแต่ละสภา ทำการเสนอ หรือแปรญัตติ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันจะมีผลให้บุคคลดังกล่าวมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมเท่านั้น

คำชี้แจงของผู้ร้องที่ว่า การขอแปรญัตติเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายของคณะรัฐมนตรีมิได้มีเอกสารประกอบที่แสดงถึงรายละเอียดของแผนงานและโครงการในแต่ละรายการของการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจน เป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยได้ว่าคณะกรรมการจะพิจารณาโดยไม่มีฐานข้อมูลเพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาได้อย่างไร การพิจารณาและลงมติของคณะกรรมการน่าจะได้กระทำไปโดยมีส่วนร่วมเห็นในการใช้จ่ายงบประมาณส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้ด้วย อันเป็นการกระทำไปโดยมีผลให้กรรมการและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ลงมติเห็นชอบให้มีการเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่ายดังกล่าวด้วย ไม่ทางตรงก็ทางอ้อมนั้น คงเป็นเพียงการคาดคะเนและห่วงกังวลของผู้ร้องที่ต้องการจะให้มีความปฏิบัติในกระบวนการเสนอและการพิจารณาคำขอแปรญัตติเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายที่ดีขึ้นเท่านั้น ยังไม่ถึงขนาดให้สามารถอนุมานข้อเท็จจริงได้ว่ามีการกระทำใดของกรรมการหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดมีผลให้กรรมการหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่ายอย่างไร

เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่ปรากฏมูลกรณีที่แสดงให้เห็นได้ว่า การที่คณะรัฐมนตรีเสนอขอแปรญัตติเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการ ตลอดจนการพิจารณาคำขอแปรญัตติตามคำร้องนั้น เป็นการกระทำที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการคนใดมีส่วนร่วมกระทำการ หรือมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่ายที่คณะรัฐมนตรีแปรญัตติขอเพิ่มเติมอยู่ด้วยในทางใดทางหนึ่ง กรณีจึงยังพึงมิได้ว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคหก เห็นสมควรยกคำร้อง

นายจรัญ ภักดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ